

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในปัจจุบันนอกจากจะสอนให้คนเก่งแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะอบรมให้เป็นคนดีพร้อมกันไปด้วย ประเทศเราจึงจะได้คนที่มีคุณภาพคือ ทั้งเก่ง ทั้งดี มาเป็นกำลังของบ้านเมือง ความเก่งเป็นปัจจัยและพลังสำหรับการสร้างสรรค์และความดีเป็นปัจจัยเพื่อประคับประคองหนุนนำความเก่งให้เป็นไปในทางที่ถูกที่อันวยผลประโยชน์อันพึงประสงค์ (พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) (อ้างในสุทธิวงศ์ ดันตราพิศาลสุทธิ. 2542 : 2) โดยคุณภาพของคนส่วนหนึ่งมาจากการได้รับการศึกษา และการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนมีคุณภาพ ซึ่งหากคนมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลให้สังคมและประเทศมีความเจริญก้าวหน้า ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยมาตลอด (กรมวิชาการ. 2545 : 3) ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษา อบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และมาตรา 24 ข้อ 4 กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545 : 5)

แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2545 – 2559) ที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการเป็นกานำสาระของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของรัฐสู่การปฏิบัติ และเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาอาชีวศึกษา แผนพัฒนาการอุดมศึกษา และแผนพัฒนาด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียน การศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เสร็จสมบูรณ์ทั้งกระบวนการเพื่อการปฏิรูปการศึกษา การดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในช่วงระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จนถึงปี พ.ศ. 2559 ที่สอดคล้องต่อเนื่องกันทั้งประเทศ

สถาบันที่สำคัญที่สุดในการให้การศึกษาและปลูกฝังจริยธรรม คือ สถานศึกษาในระดับต่าง ๆ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาก็เป็นสถาบันการศึกษาที่สำคัญสถาบันหนึ่งที่ต้องรับผิดชอบนักเรียนที่กำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จะต้องจัดการศึกษาให้เยาวชนเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพและเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สถานประกอบการหรือนายจ้างต้องการให้มี จึงเป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้อง และตอบสนองกับปรัชญาของกรมอาชีวศึกษาที่ว่า “ทักษะเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม ล้ำเลิศวิชาการ ใช้เวลาให้เกิดคุณ” (วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม, 2543 : ปกใน) สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้คือ ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามระเบียบและหลักเบื้องต้นของแต่ละศาสนา มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประหยัด และมีความกตัญญูกตเวที (กรมอาชีวศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศก์, 2542 : 3)

ในการที่จะจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งและคนดีนั้น สถานศึกษาควรที่จะปลูกฝังจริยธรรมให้เกิดแก่ผู้เรียนเนื่องจาก จริยธรรมเป็นคุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ดีงาม ถูกต้องและจริยธรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องได้รับการปลูกฝัง และฝึกหัดดังที่จะเห็นได้จากการส่งเสริมและพัฒนาโครงการในรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นเพื่อที่จะพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน หลักสำคัญที่จะพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนที่จัดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ นั้นมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพื้นฐานของบุคคล องค์ประกอบและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยพฤติกรรมทางจริยธรรมของแต่ละบุคคลนั้นจะประกอบไปด้วยลักษณะในด้านต่าง ๆ โดยมีด้านที่สำคัญอันได้แก่ ความรู้เชิงจริยธรรม ทศนคติเชิงจริยธรรม พฤติกรรมเชิงจริยธรรม และเหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งความรู้เชิงจริยธรรมนั้นส่วนใหญ่เด็กจะมีอยู่แล้วในปีแรกที่เข้ามาในสถานศึกษาและการพัฒนาด้านนี้มักจะเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาในช่วงอายุต่อมา ส่วนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนั้นโดยส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมในช่วงเวลานั้น ๆ จึงยากต่อการที่จะทำการศึกษา วิธีการหนึ่งที่นิยมเลือกใช้ในการศึกษาถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมนั้นก็คือ การศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (ณัฐพล ไคขุนทด, 2544 : 1-2)

เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นลักษณะทางจริยธรรม อันจะนำไปสู่การแสดงออกหรือพฤติกรรม ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้สูงขึ้นในเยาวชน และในการสอนจริยธรรมแก่เด็กจะบรรลุเป้าหมายให้เด็กมีจริยธรรมอย่างแท้จริงนั้นทำได้โดยฝึกให้เด็กสามารถตัดสินใจโดยใช้หลักทางจริยธรรม ซึ่งก็คือ ความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการกระทำหรือไม่กระทำ พฤติกรรมอย่างใด อย่างหนึ่ง ซึ่งเหตุผลดังกล่าวนี้จะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังของการ

กระทำต่าง ๆ ของบุคคลนั้น การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบการอ้างเหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคล เป็นเครื่องแสดงถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้น

Kohlberg (อ้างในสุปราณี ธรรมพิทักษ์. 2542 : 2) เชื่อว่าการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้น เป็นไปตามขั้นจากขั้นที่หนึ่งผ่านแต่ละขั้นไปจนถึงขั้นที่หก บุคคลจะพัฒนาขั้นขึ้นมิได้ เพราะการใช้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นไป จะเกิดขึ้นได้ด้วยการมีความสามารถในการใช้เหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าอยู่ก่อนแล้ว และต่อมาบุคคลได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ ๆ หรือสามารถเข้าใจความหมายของประสบการณ์เก่า ๆ ได้ดีขึ้นจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผล ทำให้การใช้เหตุผลในขั้นที่สูงต่อไปมีมากขึ้นเป็นลำดับ ส่วนเหตุผลในขั้นต่ำ ๆ กว้างก็จะถูกใช้น้อยลงทุกทีและถูกละทิ้งไปในที่สุด

เนื่องจาก นักเรียนนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น จะมีอายุโดยเฉลี่ยประมาณ 16 – 18 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา จิตใจ และสังคม ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ที่กำลังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางวัตถุมากกว่าจิตใจ จึงทำให้เยาวชนเหล่านี้ก่อปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งที่มีผลต่อตัวนักเรียนเอง ต่อครอบครัว ต่อสถานศึกษา และต่อสังคมส่วนรวม ด้วยปัญหาการประพฤติผิดจริยธรรมของนักเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องประสบอยู่ในขณะนี้ อาทิ การฝ่าฝืนระเบียบวินัย การทะเลาะวิวาท ขาดความรับผิดชอบและความอดทน การกระทำกฎหมายต่าง ๆ จนกระทั่งถึงการเสพยาเสพติดให้โทษ (ศิริลักษณ์ เกิดจันทร์ตรง. 2540 : 7) และจากการที่นักเรียนระดับอาชีวศึกษาโดยทั่วไปมักก่อเรื่องทะเลาะวิวาทกันตามที่สาธารณะ ป้ายรถโดยสารประจำทาง บนรถโดยสารประจำทาง ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สังคมส่วนรวม ไร้ระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนที่ดีแก่สังคม ไม่เคารพระเบียบของการเข้าแถวมาก่อนมาหลังขึ้นลงรถโดยสารหรือซื้อของ ทำลายทรัพย์สินของผู้อื่นและของส่วนรวม ชอบลักเล็กขโมยน้อยตามห้างสรรพสินค้า ทำให้เกิดความเสียหายต่อสถานศึกษา แสดงให้เห็นถึงการหย่อนไม่คำนึงถึงจริยธรรมอันดีงามที่ควรมีต่อสังคม

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่มีความคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ เป็นระยะพัฒนาการที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นวัยที่กำลังค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง ความรู้สึกต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเอง โดยยึดหลักตามทฤษฎีพัฒนาจริยธรรมของ Kohlberg วัดโดยการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ขั้น ทั้งนี้เพื่อ เป็นแนวทางในการนำมาพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม ขอบกพร่องด้านจริยธรรมให้ดียิ่งขึ้น เพื่อที่นักเรียนจะได้เป็นผู้ที่มีทั้งความสามารถในด้านวิชาชีพ และเป็นเยาวชนพลเมืองดีของประเทศชาติในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ศึกษาที่ต่างกันมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ ศึกษาการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มาตรฐานที่ 1 ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 5-15)

1. ความมีวินัย
2. ความรับผิดชอบ
3. ความซื่อสัตย์
4. ความเมตตา กรุณา
5. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
6. ความประหยัด
7. ความกตัญญู กตเวทิตะ

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การจัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีของ Kohlberg (อ้างใน พรทิพย์ นิ่มแสง. 2549 : 25) ซึ่งแบ่งเป็น 6 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ชั้นการหลบหนีการถูกลงโทษ

ชั้นที่ 2 ชั้นยึดหลักแสวงหารางวัล

- ขั้นที่ 3 ขั้นยึดหลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ
- ขั้นที่ 4 ขั้นยึดหลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม
- ขั้นที่ 5 ขั้นยึดหลักการทำตามคำมั่นสัญญา
- ขั้นที่ 6 ขั้นยึดหลักการอุดมคติสากล

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 5,821 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 361 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ชั้นปีที่ศึกษา

2.1.1.1 นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

2.1.1.2 นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

2.1.1.3 นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3

2.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. จริยธรรม หมายถึง แนวทางประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่พึงงามทั้งกาย วาจา และจิตใจ อันเป็นสิ่งที่ทุกคนควรประพฤติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสังคมและต่อประเทศชาติ ซึ่งจะก่อให้เกิดความผาสุกเจริญรุ่งเรืองขึ้นในตนเอง ในสังคมและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ

2. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น ซึ่งวัดได้โดยแบบทดสอบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่สร้างขึ้น ดังนี้

2.1 ความมีวินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กติกาหรือข้อตกลงของสังคม

2.2 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความพากเพียร และละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายและพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นตลอดจนตรงต่อเวลา

2.3 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติที่ตรงต่อความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น

2.4 ความเมตตากรุณา หมายถึง ความรู้สึกหรือการกระทำเกี่ยวกับการเสียสละสิ่งของ กำลังกาย ความคิดหรือผลประโยชน์ส่วนตนให้กับผู้อื่นมีการแสดงทางกาย ทางวาจา ต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพ นุ่มนวล ไม่ข่มขู่ ดุหมั่น เสียดสี ไม่ข่มเหงรังแก ตลอดจนทำร้ายด้วยลักษณะต่างๆ ต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์

2.5 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง การแสดงออกถึงการมีน้ำใจมีความเมตตา การให้ความช่วยเหลือและการเสียสละ เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสุขหรือพ้นจากความลำบากไม่ว่าจะเป็นทั้งทางกายหรือทางใจ

2.6 ความประหยัด หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกในด้านการประหยัดเงิน คือการรู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าเหมาะสมกับรายได้ มีการออม รวมถึงการประหยัดเวลา โดยรู้จักวางแผนการใช้เวลาของตนให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุดและการประหยัดสิ่งของเครื่องใช้และทรัพยากร โดยใช้สิ่งของเครื่องใช้และทรัพยากรของตนเองและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด

2.7 ความกตัญญู หมายถึง ความรู้สึกสำนึกหรือการกระทำสิ่งที่เป็นความดี หรือเป็นประโยชน์เพื่อตอบแทนในบุญคุณหรือความดีของบุพการี ครู อาจารย์ สถาบันต่าง ๆ และคนอื่น ที่มีบุญคุณ

3. การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การจัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีของ Kohlberg ซึ่งแบ่งเป็น 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นหลบหนีการถูกลงโทษ หมายถึง การที่นักเรียนจะตัดสินใจว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดีจากการถูกทำโทษจากผู้มีอำนาจ

ขั้นที่ 2 ขั้นยึดหลักแสวงหารางวัล หมายถึง การตอบสนองความต้องการและการแลกเปลี่ยน คือ การที่เด็กจะตัดสินใจว่าสิ่งใดดีหรือไม่ตามผลตอบแทนหรือรางวัล

ขั้นที่ 3 ขั้นยึดหลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ หมายถึง ขั้นที่นักเรียนจะตัดสินใจว่าสิ่งใดดีหรือไม่จากความเห็นชอบของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นยึดหลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม หมายถึง การที่นักเรียนตัดสินใจว่าสิ่งใดดีหรือไม่จากการปฏิบัติตามหน้าที่และกฎเกณฑ์ของสังคม

ขั้นที่ 5 ขั้นยึดหลักการทำตามคำมั่นสัญญา หมายถึง นักเรียนเลือกหรือจดที่จะกระทำสิ่งใดโดยคำนึงถึงความถูกต้องของกฎหมาย และการเปลี่ยนแปลงกฎทำได้เมื่อใช้วิจารณญาณ ด้วยเหตุผลที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม

ขั้นที่ 6 ขั้นยึดหลักการอุดมคติสากล หมายถึง นักเรียนเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งถูกต้อง สามารถตัดสินใจด้วยสำนึกที่สอดคล้องกับจริยธรรม มีความสมเหตุสมผลและคำนึงความเท่าเทียมของสิทธิมนุษยชน

4. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549

5. ชั้นปีที่ศึกษา หมายถึง ระดับชั้นเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 – 3

8. สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง สถานศึกษาภายในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 6 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีวพนวมินทรราชูทิศ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร